

HØRINGSNOTAT

Forslag til Spildevandsplan 2025 for Hillerød Kommune samt miljøvurdering

Indholdsfortegnelse

1. Samlet indstilling	1
1.1 Forslag til ændringer.....	2
2. Oversigt over indkomne hørings svar.....	4
3. Respons på hørings svar samt Hillerød Kommunes vurdering.....	4
3.1 Danmarks Naturfredningsforening, Hillerød (DN).....	4
1. Forslag til Spildevandsplan 2025	4
2. Bemærkninger og spørgsmål til Miljørapport	10
3 Bemærkninger og spørgsmål til NOTAT – FOSFOR TIL ARRESØ	13
3.2 Private udviklere/bygherre i Favrholt v. NREP A/S, REKA Group A/S, SF Management & Propreco A/S og Stensdal Group A/S.....	16
3.3 John Nielsen og selskab TopJohn Aps ved advokat, Mette Asmussen, Advodan Helsingør	21

1. Samlet indstilling

Høringsperioden for Spildevandsplan 2025 løb fra d. 3. marts – 28. april 2025. Forslag til Spildevandsplanen var offentliggjort på Hillerød Kommunes hjemmeside.

Der er indkommet 3 hørings svar, som er behandlet nedenfor. Herudover har forvaltningen foretaget enkelte redaktionelle ændringer, der ikke har nogen betydning for planens principper eller gennemførelse.

Fra området i Skævinge Syd, som er planlagt separatkloakeret, er der indkommet 5 henvendelser om at disse ejendomme allerede frivilligt har separatkloakeret deres interne kloaksystem. Ved planens vedtagelse vil disse ejendomme derfor ikke modtage påbud om separatkloakering. Deres henvendelser vil ikke blive behandlet i dette høringsnotat, da det ikke indebærer en påvirkning på forslaget til Spildevandsplanen.

1.1 Forslag til ændringer

By og Miljø anbefaler at nedenstående rettelser af ordlyd indføres i Spildevandsplan 2025.

Ændring 1

Bilag; "Vandmiljø – Overfladevand, baggrund for indsatser".

Ordlyden ændres fra:

- *"I vejledningen til Indsatsbekendtgørelsen, er det beskrevet, at det er kommunens opgave, ud fra detailviden, at vurdere omfanget af indsatser udpeget i Indsatsbekendtgørelsen, der er nødvendige for at opnå miljømål i målsatte vandløb."*

til nedenstående ordlyd:

- *"I vejledningen til Indsatsbekendtgørelsen, er det beskrevet, at det er kommunens opgave, ud fra detailviden, at vurdere påvirkningen af indsatserne og sikre, at de vil bidrage positivt i forhold til at nå miljømålet for de målsatte vandløb udpeget i Indsatsbekendtgørelsen."*

Ændring 2

By I afsnit "Regler og Retningslinjer" under byggemodning af barmark ændres følgende retningslinje:

- *"Vedtagelse af et tillæg til Spildevandsplan 2025 forudsætter, at der er underskrevet en byggemodningsaftale med Hillerød Spildevand A/S for spildevandshåndtering, hvis Hillerød Spildevand A/S skal eje anlæg, der renser og/eller forsinker regnvand fra private matrikler og/eller etablerer ledningsanlæg."*

til nedenstående ordlyd:

- *"Vedtagelse af et tillæg til Spildevandsplan 2025 sker efter forudgående forhandling om planforslaget med Hillerød Spildevand A/S, hvor det efter omstændighederne vil kunne indgå, om der er underskrevet en byggemodningsaftale med Hillerød Spildevand A/S skal eje anlæg, der renser og/eller forsinker regnvand fra private matrikler og/eller etablerer ledningsanlæg. Hvis der ikke kan indgås en sådan aftale, kan der være behov for at gennemføre en ekspropriation."*

Ændring 3

Hillerød Kommune ændrer på baggrund af hørings svar berigtigelsesafsnittet, sådan at følgende ordlyd:

"Kommunalbestyrelsen skal i henhold til spildevandsbekendtgørelsens § 5, stk. 4, ajourføre Spildevandsplan 2025.

I Spildevandsplan 2025 vil alle ændringer, som påvirker berørte parter rettigheder og pligter, løbende blive indarbejdet via tillæg til spildevandsplanen med forudgående offentlig høring af forslaget.

I det daglige arbejde med Spildevandsplan 2025 er der dog behov for løbende at ændre i datagrundlaget, så det er i overensstemmelse med de faktiske forhold. Dette gælder fx rettelser af fejl, eller når planlagte kloakarbejder er udført i overensstemmelse med Spildevandsplan 2025.

Sådanne ændringer kan løbende indarbejdes i en spildevandsplan uden forudgående politisk behandling, hvis de ikke berører grundejeres nuværende ret og pligt, og der ikke er tvivlsspørgsmål eller uenighed mellem kommunen og eventuelle berørte parter."

Ændres til nedenstående ordlyd:

"Hillerød Kommune vil løbende ajourføre Spildevandsplan 2025, herunder ajourføre oplandsgrænser og oplysninger om forventet gennemførelse i de enkelte kloakeringsområder mv., når der sker ændringer i forudsætningerne herfor.

Herunder gælder, når planlagte kloakprojekter ifølge spildevandsplanen er udført, hvorefter kortgrundlaget opdateres, så det er i overensstemmelse med de faktiske forhold."

Overskriften i afsnittet ændres fra "Berigtigelser" til "Ajourføring".

Ændring 4

I afsnit "Regler og retningslinjer" under byggemodning af barmark ændres følgende retningslinje:

- *Afløbskoefficienten skal overholdes. Det er ikke tilladt at overbefæste ift. afløbskoefficienten og forsinke som kompensation for en overbefæstelse.*

Til nedenstående ordlyd:

- *Afløbskoefficienten fastsættes i en tilslutningstilladelse og i et tillæg til spildevandsplanen. Det er en forudsætning at afløbskoefficienten overholdes, da den danner grundlag for spildevandsanlæggets dimensionering. Hermed sikres det, at udledningstilladelsen for spildevandsanlægget kan overholdes.*

Ændring 5

I afsnit "regler og retningslinjer" under byggemodning af barmark ændres følgende retningslinje:

- *Nye byområder skal som udgangspunkt kunne rumme en 100-års hændelse fremskrevet til om 100 år, hvor plads til vandet bliver tænkt ind i landskabet med regnvandssøer og blågrønne kiler eller lignende. Et nyt byområde kan kun planlægges til lavere hændeshyppighed, hvis en samfundsøkonomisk beregning dokumenterer, at det optimale sikringsniveau er lavere end en 100 års hændelse om 100 år.*

Til nedenstående ordlyd:

- *Kommunalbestyrelsen kan efter planloven indsætte bestemmelser om at nye byområder som udgangspunkt bør kunne rumme en 100-års hændelse fremskrevet til om 100 år, hvor plads til vandet bliver tænkt ind i landskabet. Et nyt byområde kan planlægges til lavere hændeshyppighed, hvis en samfundsøkonomisk beregning dokumenterer, at det optimale sikringsniveau er lavere end en 100 års hændelse om 100 år.*

Ændring 6

I afsnit ”regler og retningslinjer” under byggemodning af barmark slettes følgende retningslinje:

- *Hillerød Spildevand A/S kan som udgangspunkt ikke overtage underjordiske bassiner i forbindelse med byggemodning på barmark.*

Ændring 7

By og Miljø anbefaler, at skybrudsløsningen på Helsingørsgade 23A og 23B udgår af Spildevandsplan 2025, og at det nødvendige plangrundlag efterfølgende tilvejebringes i et tillæg til Spildevandsplan 2025, hvor der samtidig screenes for alle miljøforhold omkring den skitserede skybrudsløsning på Helsingørsgade 23.

2. Oversigt over indkomne hørings svar

- Danmarks Naturfredningsforening, Hillerød ved Ulrik Ravnborg
- Private udviklere/bygherre i Favrholt v. NREP A/S, REKA Group A/S, SF Management & Propreco A/S og Stensdal Group A/S
- John Nielsen og selskab TopJohn Aps ved advokat, Mette Asmussen, Advodan Helsingør

3. Respons på hørings svar samt Hillerød Kommunes vurdering

3.1 Danmarks Naturfredningsforening, Hillerød (DN)

Danmarks Naturfredningsforening (DN) har opdelt deres hørings svar i 3 temaer indenfor:

1. Forslag til Spildevandsplan 2025
2. Miljørapporten
3. Fosfornotatet – der danner baggrund for en del af miljøvurderingen

Nedenfor er DN's hørings svar gengivet i *kursiv*, efterfulgt af Hillerød Kommunes svar.

1. Forslag til Spildevandsplan 2025

A) DN's hørings svar

Spildevandsplan 2025 er en strategisk plan. Som der står i Miljørapporten side 7: ”Den udstikker strategien for spildevandsområdet, og forudsætningerne for kommende anlægsprojekter, men forholder sig ikke til hvordan de konkret skal udformes eller placeres. Det begrænser det mulige detaljeringsniveau for vurderingerne. I forslaget til spildevandsplanen bliver der f.eks. ikke defineret renseløsninger, endelige placeringer, regnmængder, befæstelsesgrader og befæstelsestyper i nye byområder. Derfor kan en evt. påvirkning af vandmiljøet ikke kvalificeres præcist.”

DN-Hillerød er meget enige i denne beskrivelse. Planen giver således kun et overordnet billede af de kommende tiltag. Det er derfor usikkert, om planen i sin nuværende form kan danne en tilstrækkelig fast ramme for implementering af bestemmelserne i Vandrammedirektivets og følgelovgivningen til dette.

Der er flere specifikke dele, der efter vores mening ikke lever op til gældende lovgivning, og som vi derfor forventer bliver omformuleret.

A) Hillerød Kommunes svar:

Spildevandsplan 2025 er en rammeplan, der ikke i sig selv giver tilladelse til påvirkning af vandmiljøet. I miljøvurderingen af Forslag til Spildevandsplan 2025 er det sandsynliggjort, at planen kan realiseres uden en væsentlig miljøpåvirkning og derved er den i overensstemmelse med både vandrammedirektivet og den danske implementering heraf.

Inden for rammerne af spildevandsplanen skal Hillerød Spildevand A/S sikre forsyningsikkerhed til borgerne, under hensyn til miljøpåvirkningen fra de konkrete projekter.

For projekter, der medfører udledning eller nedsivning til vandmiljøet, skal der indhentes tilladelse hos Hillerød Kommune. I de konkrete tilladelser bliver det vurderet, om f.eks. udledning af regnvand kan tillades. På projekternes detaljeringsniveau vil der være kendskab til både vandmængde, renseløsning og vandkvalitet således, at der kan foretages en konkret vurdering af påvirkningen på miljøet, herunder sikre, at afgørelsen følger bestemmelserne i Bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter.

By og Miljø anbefaler, at høringssvaret ikke medfører ændringer i spildevandsplan eller miljøvurdering.

B) DN's høringssvar

S 64 står der: "Hillerød Kommune vil med Spildevandsplan 2025 forpligte Hillerød Spildevand til at bidrage til at opnå målopfyldelse i Pøle Å-systemet, selvom Hillerød by vokser. Planlægningen vil ske løbende ud fra det besluttede princip med udvælgelsesmetode samt dynamisk og lærende tilgang.

Hillerød Kommune fastsætter følgende mål for Hillerød Spildevand A/S:

- 1. at Hillerød Spildevand A/S bidrager til at opnå målopfyldelse i Pøle Å-systemet*
- 2. at Hillerød Spildevand A/S bidrager til at opnå målopfyldelse i Havelse Å-systemet."*

Side 64 i forslaget står der endvidere: "Det er kommunens opgave at vurdere omfanget af indsatser, der er nødvendige for at opnå miljømål i målsatte vandløb."

Formuleringen "bidrage til" er et meget uforpligtende mål, når indsatsen skal have et omfang "der er nødvendige for at opnå miljømål i målsatte vandløb."

Det er DN's opfattelse, at de forslåede aktiviteter på ingen måde er tilstrækkelige eller kan nå at blive gennemført senest 22. december 2027. Hvad er begrundelsen for kommunens formulering?

B) Hillerød Kommunes svar:

Det er svært at vurdere hvilke præcise formuleringer DN henviser til når der også er mere konkrete spørgsmål til det samme. Hillerød Kommunen vurderer, at omfanget af nødvendige indsatser (mængder af reduceret overløb) for, at nå miljømålet, ikke kan fastsættes på forhånd.

Målopfyldelse omhandler ikke alene kvaliteten af det udledte vand, men også af de fysiske forhold omkring recipienterne. Det er derfor kommunes vurdering, at Hillerød Spildevand A/S alene kan bidrage til, målopfyldelse og ikke sikre en målopfyldelse, se også svar F).

By og Miljø anbefaler, at høringssvaret ikke medfører ændringer i spildevandsplan eller miljøvurdering.

C) DN's høringssvar:

Kommunes vurdering af "omfanget af indsatser, der er nødvendige for at opnå miljømål i målsatte vandløb." burde klart fremgå af Spildevandsplanen.

Hvornår og hvorledes vil Hillerød Kommune fremlægge sin vurdering af omfanget af de indsatser, der er nødvendige for at opnå miljømål i målsatte vandløb? Hvorfor er disse ikke en del af selve Spildevandsplan 2025?

C) Hillerød Kommunes svar:

Staten har i Vandområdeplanerne udpeget de indsatser som de vurderer, er nødvendige for at opnå målopfyldelse. Spildevandsindsatserne er implementeret i spildevandsplan 2025 ved at udpege alle oplande, der bidrager til overløb til Pøle Å som "udvalgte områder til nærmere analyse".

Når området, hvori der skal ske en indsats for at nedbringe overløb fra fælleskloakken er fastlagt (ved hjælp af "metode for udvælgelse af områder"), vil Hillerød Kommune udarbejde et tillæg til spildevandsplanen. Heri vil der være en vurdering af påvirkningen.

Spildevandsplan 2025 vil ikke indeholde en anden vurdering af "omfanget" af indsatser, end dem der er vedtaget i statens vandområdeplaner.

By og Miljø anbefaler, at høringssvaret medfører en ændring af ordlyden i spildevandsplanens bilag; "Vandmiljø – Overfladevand, baggrund for indsatser".

Ordlyden vil således blive ændret fra:

- *"I vejledningen til Indsatsbekendtgørelsen, er det beskrevet, at det er kommunens opgave, ud fra detailviden, at vurdere omfanget af indsatser udpeget i Indsatsbekendtgørelsen, der er nødvendige for at opnå miljømål i målsatte vandløb."*

til:

- *"I vejledningen til Indsatsbekendtgørelsen, er det beskrevet, at det er kommunens opgave, ud fra detailviden, at vurdere påvirkningen af indsatserne og sikre, at de vil bidrage positivt i forhold til at nå miljømålet for de målsatte vandløb udpeget i Indsatsbekendtgørelsen."*

D) DN's høringssvar:

S 64 står der: "Spildevandsindsatsen forventes at medføre betydelige positive forbedringer i vandløbet og være medvirkende til at sikre, at miljømålene nås."

DN forstår ikke, hvor kommunen har forventninger om "betydelige positive forbedringer i vandløbet" fra, når Miljørapporten s 25 konstaterer, at:

- "Samlet set vurderes det, at indsatsen med separatkloakering af de fælleskloakerede områder vil reducere udledningen af opblandet spildevand. Den samlede reducerede mængde af næringsstoffer og iltforbrugende stoffer der udledes vurderes som positiv, men uvæsentlig. Det er derved vurderingen, at der ikke vil være en målbar ændring i vandløbene som følge af separatkloakering i de områder der allerede er udpeget."

- "De indledende beregninger af reduktion af udledte næringsstofmængder viser, at projekterne vil have en positiv, men marginal påvirkning af vandløbene, Arresø og Roskilde Fjord (se Tabel 10)." (DN har fremhævet dele af teksten med understregninger)

Hvad er årsagen til den stor forskel mellem Miljørapportens og Spildevandsplanens vurderinger mht. miljøtilstanden i Pøle Å?

D) Hillerød Kommunes svar:

Miljøvurderingen forholder sig til de udledte mængder, når både indsatser om reduceret overløb og øget udledning drages ind i beregningerne. Når der sker separering af regn- og spildevand, bliver spildevandet ledt til rensning på rensaanlægget, mens regnvandet evt. skal udledes til vandmiljøet. Derfor ses der et fald i udledning fra overløb (fælleskloak), mens der er en stigning i udløb (separatkloak).

Ses der på overløb til Pøle Å (se nedenstående tabel) indeholder ændringerne fra status til plan separeringsprojekterne i Hillerød Midtby og Rønnevang Erhvervsområde. I tabellen er således ikke inddraget den forventede reducerede mængde, der kommer fra de områder, der udvælges efter "metode for udvælgelse af områder". De områder er ikke kendte og har derfor ikke været mulige at inddrage i miljøvurderingen. I tabellen med udløb, er udløb fra de to separeringsprojekter inkluderet. Holdes data op mod hinanden, kan det konkluderes, at der er en positiv, men uvæsentlig ændring i de samlede udledte mængder pr. år, som det er beskrevet i miljørapporten.

Pøle Å

Udløb (Separat) [kg/år]			Overløb (Fælles) [kg/år]			Overløb og Udløb [kg/år]		
	Status	Plan		Status	Plan		Status	Plan
N	4.129	3.369	N	4.502	4.375	N	8.632	7.744
P	603	567	P	1.126	1.094	P	1.728	1.661
BI5	7.477	7.286	BI5	11.256	10.938	BI5	18.733	18.224

I vandområdeplanregi bliver overløb udpeget for at forbedre tilstanden i nærrecipienten. Der er en sideeffekt på kvælstof og fosfor, der kommer kystvande og søer til gode.

Kvalitetsselementerne i Pøle Å påvirkes i høj grad af iltforholdene. Derfor er det i særdeleshed de udledte koncentrationer af BI5 (iltforbrugende stoffer), der er vigtige samt hvor ofte overløb forekommer. Når der er overløb, kan der forventes BI5 koncentrationer på 25 mg/l, mens der ved udledning fra separatkloak kan forventes en koncentration på 3,35 mg BI5/l (se bilag "ordforklaring til skemaer"). Udløb og overløb har derved ikke samme påvirkning i nærrecipienten, selvom den årlige mængde er sammenlignelig.

- Overløb sker, når der ikke er kapacitet i afløbssystemet til at lede alt spildevandet til rensaanlæg. Høje koncentrationer af BI5 og hyppige overløb påvirker kvalitetsselementerne i vandløbet i en negativ retning.
- Udløb sker hver gang det regner, men med koncentrationer af BI5 som er betydeligt lavere, hvorfor der er en reduceret påvirkning af kvalitetsselementerne i forhold til de eksisterende forhold.

Samlet set er vurderingen, at selvom mængderne i udløb og overløb er sammenlignelige kan der pga. koncentrationen i det udledte vand forventes en positiv påvirkning i Pøle Å, når overløbsmængden og hyppigheden af overløb reduceres. Ved at reducere overløb vil der være en positiv påvirkning set i forhold til kvalitetsselementerne i Pøle Å, men pga. de sammenlignelige mængder pr. år, vil der for de nedstrøms recipienter alene være en positiv, men uvæsentlig påvirkning.

Inddrages den planlægning, der vil ske i planperioden, vurderes påvirkningen som betydelig positiv. Dog uden at påvirkningen, på nuværende vidensniveau, kan kvalificeres yderligere. Baggrunden for denne vurdering er, at der i planperioden vil blive planlagt for og iværksat projekter, der vil reducere overløb i endnu højere grad.

By og Miljø anbefaler, at høringssvaret ikke medfører ændringer i spildevandsplan eller miljøvurdering.

E) DN's høringssvar:

Hvorledes kan en positiv, men dog uvæsentlig og marginal påvirkning af miljøforholdene i Pøle å sikre, at miljømålene nås?

E) Hillerød Kommunes svar:

Se svar D).

By og Miljø anbefaler, at høringssvaret ikke medfører ændringer i spildevandsplan eller miljøvurdering.

F) DN's høringssvar:

Indsatser skal have et omfang, der er "nødvendige for at opnå miljømål i målsatte vandløb", mens spildevandsindsatsen kun er "medvirkende til at sikre, at miljømålene nås.". Der må derfor være andre yderligere indsatser, der sammen med spildevandsindsatserne er nødvendige for at sikre, at vi opnår miljømål i målsatte vandløb. (DN har fremhævet dele af teksten med understregninger)

Hvilke spildevandsindsatser er det, som "forventes at medføre betydelige positive forbedringer i vandløbet" og som ikke er medtaget i Miljørapportens vurdering s 25?

På baggrund af disse overvejelser vil DN forslå følgende omformulering af målet for Hillerød Spildevand s 64:

Hillerød Kommune fastsætter følgende mål for Hillerød Spildevand A/S:

- 1. at Hillerød Spildevand A/S gennemfører de indsatser, der er nødvendige for at opnå miljømålene i Pøle Å-systemet*
- 2. at Hillerød Spildevand A/S gennemfører de indsatser, der er nødvendige for at opnå miljømålene i Havelse Å-systemet."*

Indsatserne gennemføres i samarbejde med relevante statslige myndigheder.

F) Hillerød Kommunes svar:

For den første del henvises til svar C) og D).

Pøle Å er opdelt i flere vandområder. Vandområde 08610, der løber gennem Hillerød By, har indsatser om at reducere overløb. For den vandløbsstrækning er der også peget på indsatser som kildeopsporing af Kobber, Antracen og Zink og strækningsbaseret indsatsbehov (fysiske vandløbsindsatser).

Det er således ikke alene spildevandsindsatser der skal sikre, at miljømålet nås. Hillerød Spildevand A/S kan alene udføre tiltag der kan takstfinansieres, og kan derfor ikke udføre kildeopsporing eller fysiske indsatser i

vandløbet. På den baggrund er det vurderet, at Hillerød Spildevand A/S alene kan bidrage til målopfyldelsen via spildevandsindsatserne og ikke gennemføre alle nødvendige indsatser.

By og Miljø anbefaler, at høringsvaret ikke medfører ændringer i spildevandsplan eller miljøvurdering.

G) DN's høringsvar:

I Bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter" står der: " Regnbetingede overløb. For en række vandforekomster (vandløb og søer) skal gennemføres foranstaltninger over for spildevand fra regnbetingede overløb fra fælleskloakerede områder med henblik på opfyldelse af miljømål som fastsat i bilag 2 til bekendtgørelse om miljømål for overfladevandområder og grundvandsforekomster."

"De nødvendige foranstaltninger over for de regnbetingede overløb fra fælleskloakerede områder til vandforekomsterne angivet i tabel 6 og 7 skal være gennemført senest 22. december 2027.

Tilsynsmyndigheden skal efter regler fastsat i miljøbeskyttelsesloven sikre, at foranstaltninger over for regnbetingede overløb gennemføres af spildevandsforsyningselskaberne i overensstemmelse med kommunernes nærmere angivelser i spildevandsplanerne." (Indsatsplanen s 379)

For at overholde bestemmelserne i indsatsbekendtgørelsen skal Hillerød Kommune således i spildevandsplanen nærmere angive, hvilke foranstaltninger der er nødvendige for opfyldelse af miljømål som fastsat i bilag 2 til "Bekendtgørelse om miljømål for overfladevandområder og grundvandsforekomster."

De nødvendige foranstaltninger, skal være gennemført - ikke kun besluttet - senest 22. december 2027.

Det giver et stort tidspres og sætter begrænsninger for, hvilke virkemidler der kan tages i anvendelse.

DN mener, at Spildevandsplan 2025 ikke er lovmedholdelig, før end de nødvendige foranstaltninger for at opnå miljømål i målsatte vandløb er fastlagt og nærmere angivet i spildevandsplanen. Det er ikke tilstrækkeligt, at de nødvendige tiltag først planlægges, besluttet og gennemføres vha. kommende tillæg til Spildevandsplan 2025.

DN vil også henvise til "5.2 Kommunernes forpligtelse til at gennemføre foranstaltninger" i "Veiledning til bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter" s 33:

" Det præcise tidspunkt for igangsættelsen vil bl.a. afhænge af karakteren af den konkrete foranstaltning og den konkret fastlagte frist for målopfyldelse for det/de aktuelle vandområder, som foranstaltningen vedrører. Det afgørende er overordnet, at målene nås som planlagt, og indsatsprogrammets foranstaltninger skal igangsættes og gennemføres, så dette kan ske."

Hvilke nødvendige foranstaltninger, som kan gennemføres inden 22. december 2027, vil Hillerød Kommune indskrive i Spildevandsplan 2025 for derved at overholde

"Bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter" med henblik på opfyldelse af miljømål?

G) Hillerød Kommunes svar:

I vandområdeplanen har staten vurderet, at overløb er en af årsagerne til manglende målopfyldelse i Pøle Å. Derfor er det i Spildevandsplan 2025 fastsat, at der skal ske indsatser for at reducere overløb.

Den indsats har Hillerød Kommune vurderet nødvendig. Hvilke virkemidler der bringes i anvendelse, vurderes når de enkelte områder, hvori der skal ske en indsats, er udpeget. Separatkloakering er således ikke det eneste virkemiddel, der kan bringes i anvendelse for at bidrage til at overløb reduceres.

Det kan ikke på forhånd beregnes og vurderes, hvor meget overløb skal reduceres, før det er tilstrækkeligt for målopfyldelse. Projekterne i Hillerød Midt By og Rønnevang er ved at blive udført, og hvor meget de faktisk (og ikke kun teoretisk) bidrager med til målopfyldelse i Pøle Å vurderes efter gennemførelse. Hillerød Kommune og Hillerød Spildevand A/S vil forsætte både planlægning og udførelse af projekterne.

By og Miljø anbefaler, at høringssvaret ikke medfører ændringer i spildevandsplan eller miljøvurdering.

2. Bemærkninger og spørgsmål til Miljørapport

H) DN's høringssvar:

S 4 står der: *"Forslag til Spildevandsplan 2025 understøtter Kommuneplanen for Hillerød Kommune. Derfor planlægges der stadig for nye kloakoplande til de nye byområder. Miljøvurderingen viser, at udledning af fosfor stiger ved udledninger af regnvand fra byudviklingsområderne. I Fosfornotat – udledning af fosfor fra byudviklingsområder i oplandet til Arresø [1] er der redegjort for, hvordan udledningen af fosfor fra HCR Syd er reduceret, og hvordan denne mængde kan anvendes som en neutraliserende foranstaltning. Når dette inddrages, vil der ikke være en påvirkning på Arresø som følge af byudviklingen."*

I Indsatsbekendtgørelsen §8 stk. 3 står der: "Det er dog altid et krav, at der skal være effekt- og tidsmæssig sammenhæng mellem påvirkningen og den neutraliserende faktor, da midlertidige forringelser af vandforekomsternes tilstand ikke må ske. Påvirkningen må heller ikke modvirke en planlagt forbedring af vandforekomsternes tilstand."

"Fosfornotat – udledning af fosfor fra byudviklingsområder i oplandet til Arresø" og Miljørapporten inddrager ikke den sidste sætning i sin analyse.

Det er DN's opfattelse, at udledningstilladelsen til HCR Syd, efter kommunens egen skøn, er "en planlagt forbedring af vandforekomsternes tilstand".

Det vil derfor være i strid med §8 stk. 3, hvis den reducerede udledning fra HCR Syd inddrages som en neutraliserende foranstaltning.

Mener Hillerød Kommune, at det er lovligt at anvende en planlagt reduceret udledning fra HCR Syd som en neutraliserende foranstaltning, når der tages højde for sætningen: "Påvirkningen må heller ikke modvirke en planlagt forbedring af vandforekomsternes tilstand."?

H) Hillerød Kommunes svar:

Vurdering af den "frie" mængde fosfor er sket på baggrund af data fra Vandområdeplan 2021-2027 og de data, der forventeligt, ville fremgå i genbesøget af Vandområdeplanen. De data er en del af det input der anvendes, når staten beregner indsatsbehov for Arresø.

Af data i vandområdeplanen fremgår det, at staten ikke forventer en reduceret udledt mængde fosfor fra HCR Syd i planperioden (ingen forskel mellem status og Baseline2027). Når der laves en vurdering om merudledning jf. §8 i Indsatsbekendtgørelsen, kan data fra vandområdeplanen lægges til grund, da der

netop er sammenhæng mellem påvirkning og indsatsbehov og derved sammenhæng til, om ændringer i udledning vil bringe vandområdet længere væk fra målopfyldelse.

Udledningstilladelsen til HCRSyd medførte en uudnyttet andel af fosfor. På baggrund af ovenstående er det Hillerød Kommunes vurdering, at denne andel kan anvendes som neutraliserende foranstaltning indtil udgangen af planperioden i 2027. Denne tilgang vil ikke være en hindring for effekten af allerede planlagte tiltag (baseline 2027) eller medføre, at Arresø er længere væk fra målopfyldelse ved planperiodens udgang.

By og Miljø anbefaler, at høringssvaret ikke medfører ændringer i spildevandsplan eller miljøvurdering.

I) DN's høringssvar:

De statslige indsatsplaner er også en planlagt forbedring af tilstanden i Arresø. Se "Miljø- og Fødevarerudvalget 2024-25 MOF Alm. del - endeligt svar på spørgsmål 444".

Vil projekter i byudviklingsområderne, der forøger udledningen af N, P, BOD og kemiske stoffer, modvirke de i "Vandområdeplan 3" planlagte forbedringer af vandforekomsternes tilstand, og dermed være i strid med Indsatsbekendtgørelsen §8 stk. 3?

S 24 I tabel 9 viser: "Reduceret mængde af næringsstoffer fra renseanlæg som følge af separatkloakering". Set ift. at miljøstyrelsen vurderer, at "P-indsats over for Arresø forventes gennemført frem mod 2027", er tidshorisonten for separatkloakeringen afgørende:

"Jf. statens forpligtigelse overfor EU, skal alt overfladevand have "God" tilstand inden udgangen af 2027. Arresø har en stor pulje af næringsbelastet bundslam. Søen er derfor omfattet af en undtagelse for målopfyldelse idet miljøstyrelsen vurderer: P-indsats forventes gennemført frem mod 2027. Vandområdet vil pga. kemisk træghed (intern belastning med fosfor) og/eller biologisk træghed (f.eks. for stor bestand af fredfisk) først bringe søen i målopfyldelse efter 2027 [8]." (Fosfornotat s 7)

Hvornår forventes de i tabel 9 angivne reduktioner som følge af separatkloakeringen at være gennemført? Hvor stor en del af det fælleskloakerede område forventes, med de nuværende planer, at blive separatkloakeret?

I) Hillerød Kommunes svar:

Hillerød Kommune vil i forbindelse med miljøvurderinger og udledningstilladelser til konkrete projekter sikre, at udledninger til vandmiljøet ikke vil være i strid med Indsatsbekendtgørelsen §8 stk. 3.

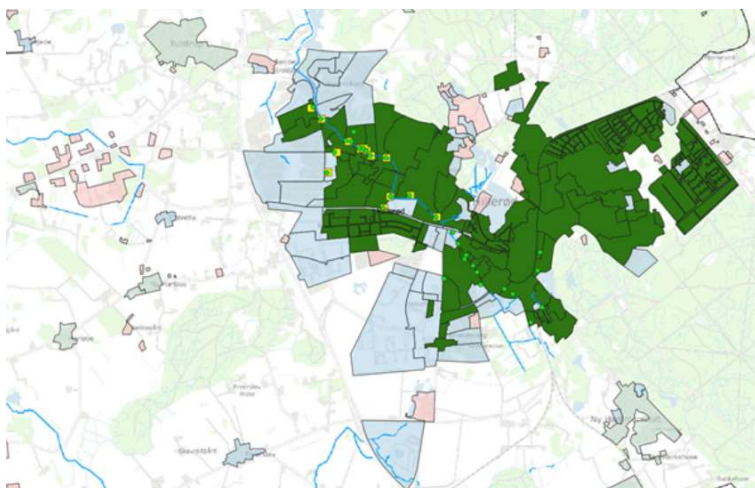
Tabel 9 i miljørapporten angiver de reducerede mængder af kvælstof og fosfor, der vil komme som følge af, at regnvandet fra separeringsprojekterne ikke længere udledes via renseanlæggene.

Jf. de retningslinjer der er beskrevet under "Regler og Retningslinjer – Separatkloakering af private matrikler", får grundejere en frist på mindst 5 år fra en spildevandsplan eller et tillæg til en spildevandsplan bliver vedtaget for deres område, til de skal have separeret regn- og spildevand på egen grund og tilsluttet sig Hillerød Spildevand A/S' nye kloaksystem.

For Skævinge renseanlæg forventes den reducerede mængde således i 2030. For HCRSyd forventes en løbende reduktion.

Efter separatkloakeringen er udført, evaluerer Hillerød Spildevand effekterne af projekterne. Hillerød Spildevand planlægger et nyt projekt i det prioriterede område og så fremdeles. Der kan således ikke på forhånd siges noget om antallet af områder, eller hvor stort det samlede område, hvori der skal ske en indsats, er.

De udpegede indsatsområder, hvori der kan ske en indsats, kan ses på figuren herunder (grøn markerede områder, der som udgangspunkt skal vurderes nærmere jf. metoden for at fastlægge de områder hvor der skal ske en indsats).

By og Miljø anbefaler, at høringsvaret ikke medfører ændringer i spildevandsplan eller miljøvurdering.

J) DN's høringsvar:

Side 31 står der: "I vejledningen til Indsatsbekendtgørelsen står, at myndigheden i deres vurdering af, om der kan meddeles tilladelse til udledning, kan inddrage, om en påvirkning bliver neutraliseret senere i planperioden, således udledningen ikke vil forhindre, at de fastlagte mål nås [18]. Det er dog altid et krav, at der skal være effekt og tidsmæssig sammenhæng mellem påvirkningen og den neutraliserende faktor, da selv midlertidige forringelser ikke må ske. Det vigtige i denne sammenhæng er derfor, at vandområderne ikke må være længere væk fra målopfyldelse ved indgangen til planperioden end ved udgangen, hvorved den tidsmæssige sammenhæng tolkes som værende inden for samme planperiode for vandområdeplanerne." (DNs understregning)

Hvor kommer tolkning af den "tidsmæssige sammenhæng" som værende "inden for samme planperiode for vandområdeplanerne" fra, når "selv midlertidige forringelser ikke må ske" og planperioden er på hele seks år?

J) Hillerød Kommunes svar:

Det er Hillerød Kommunes vurdering, at sætningen " at myndigheden i deres vurdering af, om der kan meddeles tilladelse til udledning, kan inddrage, om en påvirkning bliver neutraliseret senere i planperioden, således udledningen ikke vil forhindre, at de fastlagte mål nås." viser, at der er tale om, at den tidsmæssige sammenhæng er i samme planperiode, da det netop skal sikres at vandområdet ikke bringes længere væk fra målopfyldes mellem indgang og udgang af planperioderne i vandområdeplanerne.

Det ses dog også, at der ved projekter om merudledning bør være en tættere tidsmæssig sammenhæng, for netop at forhindre midlertidige forringelse.

I miljørapporten er der tale om, at der "neutraliseres" først og genbruges efterfølgende. Der vil således ikke være en midlertidig forringelse og vandområderne vil ikke bringes længere væk fra miljømålet.

By og Miljø anbefaler, at høringssvaret ikke medfører ændringer i spildevandsplan eller miljøvurdering.

3 Bemærkninger og spørgsmål til NOTAT – FOSFOR TIL ARRESØ

K) DN's høringssvar:

S 3 står der: *"I vejledningen til Indsatsbekendtgørelsen står, at myndigheden i deres vurdering af, om der kan meddeles tilladelse til udledning, kan inddrage, om en påvirkning bliver neutraliseret senere i planperioden, således udledningen ikke vil forhindre, at de fastlagte mål nås [4]. Udledningen kan også være reduceret først og genbrugt senere under den forudsætning, at øvrige kilder ikke er øget i mellemtiden. Det er dog altid et krav, at der skal være effekt og tidsmæssig sammenhæng mellem påvirkningen og den neutraliserende faktor, da selv midlertidige forringelser ikke må ske."* (DNs understregning)

Hvilke "øvrige kilder" indgår i dette regnestykke? Hvorledes vurderes baseline fra disse "øvrige kilder" i VP3 og i VP3II?

K) Hillerød Kommunes svar:

Indledningsvis er det Hillerød kommunes vurdering, at de øvrige kommuner i oplandet til Arresø overholder Indsatsbekendtgørelsen, hvorfor der ikke vil være en merudledning til Arresø fra spildevandsudløb generelt set. Øvrige kilder kan være nye udløb i oplandskommunerne til Arresø.

Der er i Indsatsbekendtgørelsen § 8, stk. 4 mulighed for at indhente tilladelse til merudledning af kvælstof og fosfor hos Miljøstyrelsen. Er der givet tilladelse hertil, vil den uudnyttede fosforandel fra HCRSyd være reduceret.

By og Miljø anbefaler, at høringssvaret ikke medfører ændringer i spildevandsplan eller miljøvurdering.

L) DN's høringssvar:

Målbekæmpelse er i VP3 på 3.663 kg P/år og i VP3II på 3.625 kg P/år og er således stort set uforandret.

Derimod er indsatsbehovet steget fra 2244 i VP3 til 2924 kg P/år i VP3II. En stigning på 680 kg P/år. Det må tolkes som, at de "øvrige kilder" allerede er øget med 680 kg P/år. Der er derfor ikke et råderum på 296 kg P/år.

Er Hillerød Kommune enig med DN i denne betragtning?

L) Hillerød Kommunes svar:

Hillerød Kommune er ikke enig i DN's betragtning. I forhold til råderummet, forholder Hillerød Kommune sig til det, der er indregnet i vandområdeplanen fra HCRSyd kontra det der er meddelt tilladelse til. Det er kommunes vurdering, at dette er den korrekte metode for både at vurdere på merudledning og reduceret udledning.

Beregning af indsatsbehovet rummer flere faktorer end spildevandsudledninger. DN er velkommen til at kontakte Miljøstyrelsen for at undersøge, hvordan det nye indsatsbehov er opgjort.

By og Miljø anbefaler, at høringssvaret ikke medfører ændringer i spildevandsplan eller miljøvurdering.

M) DN's høringssvar:

Der er udeladt den sidste sætning i Indsatsbekendtgørelsen §8 stk. 3: "Det er dog altid et krav, at der skal være effekt- og tidsmæssig sammenhæng mellem påvirkningen og den neutraliserende faktor, da midlertidige forringelser af vandforekomsternes tilstand ikke må ske. Påvirkningen må heller ikke modvirke en planlagt forbedring af vandforekomsternes tilstand."

Vil en forøget udledning pga. byudvikling være en påvirkning, der modvirker den planlagte forbedring, som de statslige indsatsplaner udgør, og dermed i strid med Indsatsbekendtgørelsen §8 stk. 3?

M) Hillerød Kommunes svar:

Hvis der ikke er tidsmæssig sammenhæng til en neutraliserende foranstaltning, så vil en øget udledning kunne medføre, at et vandområde bringes længere væk fra målopfyldelse. Når der meddeles tilladelse til udledning af regnvand fra byudviklingsområderne, vil Hillerød Kommune sikre, at der ikke vil være en merudledning.

By og Miljø anbefaler, at høringssvaret ikke medfører ændringer i spildevandsplan eller miljøvurdering.

N) DN's høringssvar:

Side 4 står der: "I projekter om planlægning af afkobling af regnvand for at reducere overløb antages det dog, at en del af fosforen kan "genbruges" ved udledning af regnvand fra en planlagt separatkloak. Disse projekter om separering vil samlet set reducere fosforudledningen til vandløbet, selvom der stadig udledes regnvand."

Hvad menes der med "at en del af fosforen kan "genbruges" ved udledning af regnvand fra en planlagt separatkloak."? Hvad begrundes antagelsen om "genbrug" med?

N) Hillerød Kommunes svar:

Dette er blot en konstatering af, at når regnvand afkobles et fællessystem så skal det håndteres. En mulighed er udledning af regnvandet til vandmiljøet (se svar D) for forskel i overløb og udløb). Med det princip, vil udledningen aldrig kunne reduceres til 0 kg, da regnvand der udledes, også vil have koncentrationer af kvælstof, fosfor og iltforbrugende stoffer – derved bør en andel af de mængder, der reduceres ved overløb "genbruges", når regnvandet skal udledes.

By og Miljø anbefaler, at høringssvaret ikke medfører ændringer i spildevandsplan eller miljøvurdering.

3.2 Private udviklere/bygherre i Favrholt v. NREP A/S, REKA Group A/S, SF Management & Propreco A/S og Stensdal Group A/S

Nedenfor er bygherres hørings svar gengivet i *kursiv*, efterfulgt af Hillerød Kommunes svar. Bygherre har desuden indsendt supplerende bemærkninger i form af et notat af 16. april 2025 fra Aumento Advokatfirma. Forvaltningen har på den baggrund indhentet en ekstern juridisk vurdering af planforslaget, som der i relevant omfang også henvises til i det følgende.

1) Bygherres hørings svar:

NREP A/S, REKA Group A/S, SF Management & Propreco A/S og Stensdal Group A/S ønsker hermed at kommentere på Hillerød Kommunes forslag til Spildevandsplan 2025, som er sendt i offentlig høring.

Vi anerkender kommunens indsats for at opdatere spildevandsplanen og sikre en fremadrettet bæredygtig håndtering af spildevand. Vi ser dog nogle væsentlige juridiske udfordringer i planen, som vi mener bør adresseres inden videre godkendelsesforløb, med henblik på at sikre en retfærdig, korrekt og lovlign opdatering.

Vi har identificeret en længere række områder i spildevandsplanforslaget, hvor vi er af den opfattelse at Hillerød Kommune mangler hjemmel til de foreslåede reguleringer og krav. Dette inkluderer blandt andet, at der stilles uhjemlede krav om at der skal indgås aftaler med Hillerød Spildevand A/S for at der kan udformes en lokalplan og/eller en spildevandsplan og at Hillerød Spildevand reelt skal bestemme mængder af regnvand, der må komme fra område. Hillerød Spildevand er ikke myndighed og kan ikke i strid med lovgivningen selv vælge størrelsen af regnvandsmængder der skal afledes til forsyningen.

1) HK' svar:

Det er korrekt, at Hillerød Kommune ikke har hjemmel til at kræve, at der indgås en aftale mellem grundejer og Hillerød Spildevand A/S. Hillerød Spildevand A/S kan alene eje anlæg, der renser og/eller forsinker regnvand og/eller etablerer ledningsanlæg på privat matrikel, hvis der indgås aftale herom, eller der kan gennemføres en ekspropriation. Hillerød Kommune er også opmærksom på, at forslaget til spildevandsplanen skal forhandles med Hillerød Spildevand A/S, men at kompetencen til at vedtage spildevandsplanen endeligt er hos kommunalbestyrelsen. Der henvises til den juridiske vurdering af afsnit 14.1.

By og Miljø anbefaler, at hørings svaret medfører ændring af ordlyden af retningslinjen i spildevandsplanen. Retningslinjen:

- " Vedtagelse af et tillæg til Spildevandsplan 2025 forudsætter, at der er underskrevet en byggemodningsaftale med Hillerød Spildevand A/S for spildevandshåndtering, hvis Hillerød Spildevand A/S skal eje anlæg, der renser og/eller forsinker regnvand fra private matrikler og/eller etablerer ledningsanlæg."

Rettes til følgende ordlyd:

- "Vedtagelse af et tillæg til Spildevandsplan 2025 sker efter forudgående forhandling om planforslaget med Hillerød Spildevand A/S, hvor det efter omstændighederne vil kunne indgå, om der er underskrevet en byggemodningsaftale med Hillerød Spildevand A/S skal eje anlæg, der

renser og/ eller forsinker regnvand fra private matrikler og/eller etablerer ledningsanlæg. Hvis der ikke kan indgås en sådan aftale, kan der være behov for at gennemføre en ekspropriation.”

Ift. mængden af spildevand er det Hillerød Kommunes vurdering, at Hillerød Spildevand A/S ikke kan bestemme mængder af regnvand, der må komme fra et område. Mængden af regnvand (l/s), som må udledes fra et byområde til et målsat vandløb, afhænger og bestemmes af vandløbets hydrauliske kapacitet og robusthed. Den tilladte udledte vandmængde til et målsat vandløb, har betydning for størrelsen på forsinkelsesvolumenet og derfor også størrelsen på det tekniske anlæg. Der er derfor også en sammenhæng med, hvor meget regnvand der kan ledes til det tekniske anlæg i forhold til, hvor meget regnvand der udledes til et vandløb. Dette har betydning for fastsættelsen af en afløbskoefficient i nye barmarksprojekter, som der vil blive taget stilling til i forbindelse med tillæg til spildevandsplan.

2) Bygherres høringssvar:

Vi kan også konstatere, at tidligere indgåede aftaler med Hillerød Kommune og HFORS – i forbindelse med lokalplanlægningen af Generationernes Kvarter – såsom aftalte afløbskoefficient, ændret recipient for kloakopland FH4, PE-tal, aftale om fællesanlæg m.v., ikke er blevet indarbejdet i planen.

2) HK' svar:

Det er korrekt, at afløbskoefficient, ændret recipient for kloakopland FH4, PE-tal, aftale om fællesanlæg m.v., ikke er blevet indarbejdet i spildevandsplanen. Afløbskoefficient, ændret recipient for kloakopland FH4, PE (personækvivalent) og evt. aftale om fællesanlæg vil blive indarbejdet i tillæg til spildevandsplanen for det pågældende område. Ovenstående vil også fremgå af den efterfølgende udledningstilladelse for kloakoplandet.

Afløbskoefficienter kan indskrives i en spildevandsplan, hvis det er hensigtsmæssigt som en del af den tekniske planlægning. Men da spildevandsplan ikke i sig selv er juridisk bindende, kan der ikke fastsættes en bindende afløbskoefficient for udvalgte ejendomme baseret på spildevandsplanen. Bindende krav om afløbskoefficienter fastsættes i konkrete tilladelser. Der henvises i øvrigt til den juridiske vurdering afsnit 4.2.

By og Miljø anbefaler, at høringssvaret ikke medfører ændringer i spildevandsplanen.

3) Bygherres høringssvar:

Vi skal også påpege, at kapitlet om "berigtigelser", hvor det foreslås, at ændringer kan foretages uden politisk behandling, må anses som værende i strid med gældende lovgivning. Derudover er definitionerne i kapitlet "ordforklaring" heller ikke i overensstemmelse med lovgivningen, hvilket kan skabe uklarhed i den juridiske administration.

3) HK' svar:

Hillerød Kommune tilretter på baggrund af høringssvaret berigtigelsesafsnittet, sådan at det får følgende ordlyd:

"Hillerød Kommune vil løbende ajourføre Spildevandsplan 2025, herunder ajourføre oplandsgrænser og oplysninger om forventet gennemførelse i de enkelte kloakeringsområder mv., når der sker ændringer i forudsætningerne herfor.

Herunder gælder, når planlagte kloakprojekter ifølge spildevandsplanen er udført, hvorefter kortgrundlaget opdateres, så det er i overensstemmelse med de faktiske forhold."

Overskriften i afsnittet ændres fra "Berigtigelser" til "Ajourføring".

Ift. det anførte om ordforklaringernes manglende overensstemmelse med lovgivningen, bemærker Hillerød Kommune, at disse er i overensstemmelse med lovgivningen. Det er Hillerød Kommunes hensigt, at forklare ordene på en pædagogisk måde, således at fagbegreberne forklares på hverdagsprog.

By og Miljø anbefaler, på baggrund af høringssvaret en ændring af afsnittet "Berigtigelser", men ikke medfører ændringer af ordforklaringer i spildevandsplanen.

Der henvises i øvrigt til den juridiske vurdering afsnit 1 og 2.

4) Bygherres høringssvar:

Anden væsentlig bekymring er også, at spildevandsplanen er udarbejdet som en rammespildevandsplan. Dette ser vi værende i strid med planhierarkiet, idet det er lokalplanen der skal tilpasse sig den gældende spildevandsplan, ikke omvendt. Hillerød Kommunes forslag indebærer, at der ikke kan udformes en lokalplan på en "barmark", fordi forudsætningerne for befæstelse ikke kan fastsættes fordi forudsætninger og krav til regnvandsafledning ikke er kendt og fastsat i spildevandsplanen, som de burde være. Hillerød Kommunes fortolkning af lovgivningen afviger i denne anledning fra planhierarkiet, som det er beskrevet i spildevandsbekendtgørelsens § 4, stk. 1, nr. 1. Borgerne skal altid kunne støtte ret på den gældende spildevandsplan direkte, hvilket ikke er muligt med den foreslåede spildevandsplan 2025.

4) HK' svar:

Det følger af § 32, stk. 2 i miljøbeskyttelsesloven, at "Spildevandsplanen må ikke stride mod regler om indsatsprogram udstedt med hjemmel i lov om vandplanlægning, kommuneplanen og forudsætninger efter stk. 4."

Det er Hillerød Kommunes vurdering, at spildevandsplanen ikke er i strid med planhierarkiet, da spildevandsplanen ikke er i strid mod regler om indsatsprogram udstedt med hjemmel i lov om vandplanlægning, kommuneplanen og forudsætninger efter stk. 4.

Det bemærkes, at der som nævnt udarbejdes tillæg til spildevandsplanen samtidig med udarbejdelsen af nye lokalplaner, således at forudsætningerne for regnvandshåndtering er kendt og fastsat, og der reserveres den nødvendige plads til spildevandstekniske anlæg.

Hillerød Kommune mener derfor ikke, at det vil være i strid med planhierarkiet eller borgernes mulighed for at støtte ret på spildevandsplanlægningen. Der henvises i øvrigt til den juridiske vurdering afsnit 3 og 6.

By og Miljø anbefaler, at høringssvaret ikke medfører ændringer i spildevandsplanen.

5) Bygherres høringssvar:

Vi er særligt bekymrede for, at spildevandsplanen i sin nuværende form ikke i tilstrækkelig grad tager højde for implikationerne for nybyggeri. Vi ser, at den fremlagte spildevandsplan 2025 vil være en væsentlig hæmsko eller direkte umuliggøre byggeri af nye boliger på barmark i Hillerød Kommune, herunder Favrholt.

5) HK' svar:

Vi anerkender, at især regnvandshåndtering og krav til udledning af tag- og overfladevand til målsatte vandområder er blevet væsentligt skærpet i nyere nævnsafgørelser. Vi er af den opfattelse, at Spildevandsplanen i sig selv ikke umuliggør byudvikling i Favrholt. I et tillæg til spildevandsplanen for et nyt lokalplanområde, vil det netop være muligt at planlægge for regnvandshåndtering i det konkrete projekt, som ikke strider mod kommuneplanen, vandområdeplanen eller regler om indsatsprogrammer.

By og Miljø anbefaler, at høringssvaret ikke medfører ændringer i spildevandsplan eller miljøvurdering.

6) Bygherres høringssvar:

Endelig ønsker vi også at fremhæve, at reguleringen af spildevandshåndtering og serviceniveauer bør være i overensstemmelse med de eksisterende bekendtgørelser og vejledninger fra Miljøstyrelsen. Det er vigtigt, at kommunen sikrer, at forsyningspligten overholdes, og at ejendomme forsat kan aflede spildevand uden særlige begrænsninger.

6) HK' svar:

Hillerød Kommune er enige i, at reguleringen af spildevandshåndtering og serviceniveauer skal være i overensstemmelse med de eksisterende bekendtgørelser og vejledninger fra Miljøstyrelsen.

Hillerød Spildevand A/S er jf. § 32 b. i Miljøbeskyttelsesloven forpligtet til at forsyne ejendomme i spildevandsforsyningsselskabets kloakeringsområde, som er fastlagt af kommunalbestyrelsen. Denne forpligtelse sikres ved at udarbejde spildevandsplanen og efterfølgende tillæg hertil.

Forsyningspligten indebærer, at spildevandsforsyningsselskabet forpligtes til at føre stikledning frem til grundgrænsen, modtage spildevandet fra ejendommen og transportere dette videre til behandling. Der henvises i øvrigt til den juridiske vurdering afsnit 4.2.

By og Miljø anbefaler, at høringssvaret ikke medfører ændringer i spildevandsplanen.

7) Bygherres hørings svar:

For at sikre en forsat god og konstruktiv dialog og en løsning på de nævnte juridiske udfordringer, foreslår vi at der afholdes et møde mellem byrådet og NREP A/S, REKA Group A/S, SF Management & Propreco A/S og Stensdal Group A/S, inden byrådet træffer beslutninger om den videre godkendelse af spildevandsplanen 2025. På dette møde vil vi meget gerne gennemgå vores juridiske notat i detaljer, så vi i fællesskab kan finde en løsning, der opfylder kommunens fremtidige mål og samtidigt respekterer de juridiske rammer og spilleregler på området.

7) HK' svar:

Hillerød Kommune anerkender, at det er vigtigt med en god og konstruktiv dialog. Derfor har der været afholdt møde mellem bygherre, forvaltningen og de to udvalgsformænd fra hhv. Natur, Miljø og Klimaudvalget samt Arkitektur, Byplan og Trafikudvalget den 15. maj 2025.

3.3 John Nielsen og selskab TopJohn Aps ved advokat, Mette Asmussen, Advodan Helsingør
Nedenfor er Advokat, Mette Asmussens høringssvar på vegne af John Nielsen, Helsingørgade 23A og 23B gengivet i *kursiv*, efterfulgt af Hillerød Kommunes svar.

Som advokat for John Nielsen og selskabet TopJohn ApS (herefter samlet benævnt mine klienter) skal jeg hermed fremkomme med høringssvar vedrørende Hillerød Kommunes forslag til Spildevandsplan 2025, der er sendt i offentlig høring. Mine klienter ejer henholdsvis matr.nr. 121a og 121b, Hillerød Bygrunde, Hillerød beliggende Helsingørgade 23A og Helsingørgade 23B (i det efterfølgende benævnt ejendommene).

Mine klienter har modtaget direkte orientering omkring høringen ved skrivelse af 28. februar 2025, idet mine klienters ovennævnte ejendomme bliver direkte berørt såfremt Spildevandsplan 2025 vedtages. Høringsfrist den 28. april 2025 er udsat til den 12. maj 2025, jf. mail af 16. april 2025 fra Rie Lind, Direktør for Udvikling, Klima og Teknik i Hillerød kommune.

Jeg har på vegne af mine klienter en række bemærkninger og overvejelser, der bør indgå i beslutningsprocessen, og som i min optik medfører, at den løsning, der er skitseret i planen, som omhandler mine klienters ejendomme, ikke bør gennemføres på det foreliggende grundlag.

Nærværende er således en indsigelse mod vedtagelse af Spildevandsplan 2025 f.s.v.a. skybrudsløsninger ifm. separatloakering af Hillerød Midtby (etape 3).

---o0o---

I det følgende vil der redegøres for følgende overordnede problemstillinger, der behandles hver for sig:

Hillerød Kommune

Trollesmindealle 27

3400 Hillerød

- 1) Manglende planretlig hjemmel i nugældende spildevandsplan*
- 2) Manglende undersøgelse og inddragelse af alternative muligheder/proportionalitet*
- 3) Omkostningsbekendtgørelsens 5%-regel*
- 4) Manglende vurdering af miljøpåvirkninger på de berørte matrikler*
- 5) Ekspropriation*
- 6) Manglende inddragelse af berørt ejer samt overskridelse af forvaltningsloven*

Der henvises i øvrigt til BILAG 1 - Indledende redegørelse for forløbet:

1) Manglende planretlig hjemmel i nugældende Spildevandsplan 2018-2021 med tillæg II til Spildevandsplan 2018-2021:

Ved en gennemgang af henholdsvis Spildevandsplan 2018-2021 samt tillæg II til Spildevandsplan 2018-2021 fremgår ingen direkte benævnelse af den planlagte skybrudssikring på matr. 121a og 121b.

Det er en forudsætning, at Spildevandsplanen direkte angiver, hvilke ejendomme, der forventes at skulle afgive areal eller få pålagt servitut ved gennemførelse af projekter i overensstemmelse med

spildevandsplanen. Dette følger af spildevandsbekendtgørelsens § 4, stk.1, nr. 10, og er en gyldighedsbetingelse for, at der kan ske ekspropriative indgreb i forbindelse med Spildevandsplaner.

Den eneste henvisning til berørte lodsejere i forhold til skybrudsudledninger, der findes i henholdsvis Spildevandsplan 2018-2021 samt tillæg II til Spildevandsplan 2018-2021 fremgår af den kortoversigt med projektområdet, der fremgår af bilag 3.

Det fremgår i den forbindelse, at: "Hillerød Spildevand vil tage kontakt til de grundejere der berøres direkte af projektet. Grundejerne vil fremgå af et efterfølgende tillæg til spildevandsplanen, hvor det fastsættes mere præcis hvor der skal etableres kapacitet til opstuvning, rensning og transport af regnvandet."

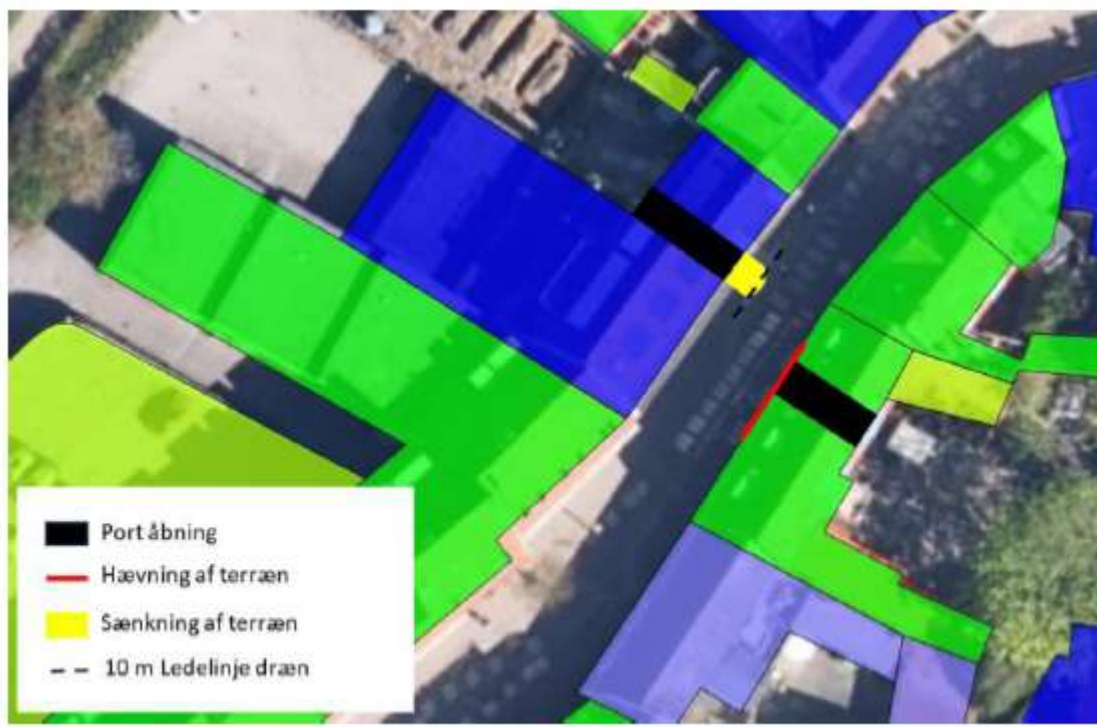
Det bemærkes, at de markeringer, der er anført i kortbilag 3 i Tillæg 2 ikke omfatter matr. 121a og 121b. Disse to matrikler er ikke markeret på kortbilaget som muligt udledningspunkt for skybrudsudløb, og er dermed ikke en del af det eksisterende plangrundlag.

Det projekt, der nu er præsenteret med Spildevandsplan 2025 for de førnævnte matrikler fremgår således ikke som et godkendt projekt i nævnte plan eller tillæg, og er således ikke juridisk forankret, idet der ikke foreligger en aftale med mine klienter, og idet der i henhold til det eksisterende plangrundlag ikke er nødvendig hjemmel til at ekspropriere.

Imidlertid står det klart efter modtagelse af rapport dateret den 24. juli 2024 udarbejdet af COWI A/S (herefter benævnt COWI) og benævnt "Hydraulisk Skybrudsnotat" (herefter benævnt COWI-notatet), der blev fremsendt efter mødet den 25. april 2025, samt efter de oplysninger, der fremkom på mødet den 25. april 2025, at man allerede nu – forud for vedtagelse af Spildevandsplan 2025 - har klargjort og projekteret en manipuleret skybrudsudledning til mine klienters ejendomme ved planlægning og udførelse af separatkloakeringen, der har hjemmel i det eksisterende spildevandsgrundlag.

Af COWI-notatet, side 7, fremgår det blandt andet, at:

"Figur 5 viser konceptuelt hvor terræn skal ændres i gågaden for at imødekomme stuvningsniveauet. Her ses det at terrænændringen ikke kan stå alene. Der skal ligges en strækning på 10 m med linjedræn for at bistå løsningen. Drænet ligges i gågaden, så det følger den allerede planlagte ledelinje og derved forstyrrer udtrykket mindst muligt. Det er markeret med stiplet linje på figuren. På den modsatte side af gågaden vil det være nødvendigt hæve terrænet for at tvinge skybrudsvandet ind mod midten af gågaden og dermed væk fra soklerne. Dette er markeret med rødt på figuren. Der er tale om en hævnings af terrænet på omkring 10 cm langs soklerne Helsingørsgade 18 og 20.

Figur 5: Oversigtskort af Helsingørsgade ved nr. 23 med hvilke tiltag der er nødvendigt for at nedbringe stuvning på Helsingørsgade foran nr. Figuren viser hvor der bør sænkes terræn, hæves terræn og anlægges linjedræn.”

Af side 7 nederst og side 8 fremgår det, at:

”På Figur 6 kan en skitse af løsningen ved porten ses. Den er modtaget af fra STED Arkitekt. Terrænet sænkes og der ”inddæmmes” et område med en trappeløsning. Derved kan vandet nemmere strømme mod og gennem portåbningen. Sænkningen af terrænet anlægges som en løsning tilsvarende løsningen ved Murer-Tonnys stræde (etape 2). Terrænet ændret mest i selve portåbningen, her sænkes terrænet omkring 20 cm i midten af porten.”

Desuden er det min opfattelse, at kommunen kan ifalde et erstatningsansvar overfor mine klienter, hvis der kan konstateres et økonomiske tab eller andre ulemper.

Derudover kan jeg konstatere, at man på Natur, Miljø og Klimaudvalget den 6. maj 2025 har vedtaget ekspropriationsvilje blandt andet med henvisning til følgende:

”Hillerød Forsyning er i gang med at separere regn- og spildevand i Helsingørsgade. Hvis skybrudsløsningen kan etableres i forbindelse med det igangværende anlægsarbejde, kan Hillerød Forsyning gøre brug af 5%-reglen (jf. Omkostningsbekendtgørelsen). Denne regel tillader, at op til 5 % af separeringsprojektets budget kan bruges på supplerende tiltag i sammenhæng med hovedprojektet. Ved at anvende 5%-reglen kan Hillerød Spildevand A/S integrere skybrudsløsningerne i det igangværende separat-kloakeringsprojekt uden at skulle igangsætte et separat projekt senere.”

Det er ikke muligt at udvide et hovedprojekt med en skybrudsløsning, der involverer ekspropriation af en privat ejendom, med hjemmel i Omkostningsbekendtgørelsen, uden at dette er særskilt vedtaget i en spildevandsplan.

Spildevandsplan 2025 ikke er vedtaget, og Tillæg II til Spildevandsplan 2018-2021 er tavs omkring mine klienters ejendomme, jf. ovenfor.

Ekspropriation kræver, at der foreligger en klar planlægningsmæssig baggrund og de nødvendige tilladelser, som skal være dokumenteret i spildevandsplanen.

I øvrigt er ekspropriation et indgreb i grundlovssikrede rettigheder, og der stilles derfor høje krav til dokumentation og lovlighed. Hvis disse betingelser ikke er opfyldt, hvilket er tilfældet i nærværende sag, kan ekspropriationsbeslutningen blive ophævet, og Kommunen kan i det tilfælde ifalde et erstatningsansvar.

- Kommunen anmodes om at bekræfte, at der ikke er hjemmel til ekspropriation over matr. 121a og 121b i den nugældende Spildevandsplan med tillæg.*
- Kommunen anmodes om at oplyse, hvilke ovennævnte arbejder, der pt. vedrørende COWIs anbefalinger. Kommunen bedes samtidig hermed oplyse, hvilke konsekvenser det vil medføre for mine klienters ejendomme i forhold til udledning af overfladevand.*

HK' svar til 1):

Hillerød Kommune er enige i, at det nuværende plangrundlag ikke hjemler mulighed for evt. ekspropriation, og at det heller ikke er muligt at udvide et hovedprojekt med en skybrudsløsning, der involverer ekspropriation af en privat ejendom med hjemmel i omkostningsbekendtgørelsen, uden at dette er særskilt vedtaget i en spildevandsplan.

Eftersom der ikke er hjemmel i det nuværende plangrundlag, bad Hillerød Kommune i forbindelse med høring over Spildevandsplanen 2025 ejer af Helsingørsgade 23 om bemærkninger til, at Hillerød Kommune ville skabe grundlag for evt. ekspropriation, hvis der er ikke kan indgås en frivillig aftale mellem ejer af Helsingørsgade 23 og Hillerød Spildevand A/S. Hensigten var således at gøre opmærksom på, at Hillerød Kommune arbejder på at tilvejebringe et hjemmelsgrundlag for evt. ekspropriation i et kommende plangrundlag.

Hillerød Kommune er enig i, at det skal angives eksplicit i et kommende plangrundlag, hvilke ejendomme der kan blive berørt af projektet, og hvilke rådighedsindskrænkninger, der kan pålægges, jf.

spildevandsbekendtgørelsens § 4, stk.1, nr. 10. I lyset af bemærkningerne i høringsvaret, og at der er en række juridiske forhold, der skal afklares nærmere jf. nærmere nedenfor, har forvaltningen anbefalet, at det nødvendige hjemmelsgrundlag for evt. ekspropriation tilvejebringes i et tillæg til Spildevandsplan 2025.

Ift. de nuværende arbejder har Hillerød Forsyning oplyst, at der laves almindelig separering af regnvand og spildevand efter tillæg nr. 2 til spildevandsplan 2028-2021.

2) Manglende undersøgelse og inddragelse af alternative muligheder/proportionalitet

I BILAG 1.6. er gengivet Hillerød Kommunes svar på Byrådsmedlem Klaus Markussens spørgsmål vedrørende udledningpunkter i tillæg II til Spildevandsplan 2018-2021. Det fremgår blandt andet af besvarelsen, at:

”De 8 mulige udløbspunkter fra tillæg 2 er stadig i spil; de fremgår dog ikke af det digitale kort i forslag til spildevandsplan 2025, men fremgår stadig af både kort og bilag i Tillæg 2, som videreføres i forslag til ny spildevands-plan. Da disse mulige udløbspunkter allerede er vedtaget, har forvaltningen valgt at vedlægge dem som bilag til forslag til Spildevandsplan 2025.”

Svaret må forstås således, at de udledningpunkter, der er angivet i kort-bilag i Tillæg 2 fortsat er med i overvejelserne omkring mulige udledningpunkter for skybrudsudløb. Det fremgår desuden af besvarelsen, at 3 ud af de anførte 8 udledningpunkter er planlagte skybrudsudløb, ligesom det fremgår, at ”Konkrete projekter vil kvalificere hvilke udløbspunkter, der bliver relevante.”

Disse oplysninger indikerer, at Hillerød Kommune ikke har afskrevet muligheden for, at øvrige skybrudsudledninger kan anvendes i forbindelse med opfyldelse af målsætningen om klimatilpasning vedr. skybrudssikring.

Desuden står det klart efter modtagelse af rapport dateret april 2023 og benævnt ”Håndtering af skybrud i Helsingørsgade i Hillerød” (herefter benævnt WSP-rapporten), BILAG 1.9. udarbejdet af WSP Danmark A/S (herefter WSP), at der i forbindelse med udarbejdelse af Spildevandsplan 2025 har været arbejdet med i alt 4 scenarier fra Hillerød Spildevand A/S (herefter benævnt Hillerød Forsyning) daværende tekniske rådgiver, WSP. Der henvises til bilag 1.9., side 19, hvor nedenstående er angivet:

		Totalt areal	Volumen	Hastighed
Scenarie 1	Udløb ved Helsingørgade 23	8,2 ha	2.175 m ³	1.210 l/s
Scenarie 2	Udløb ved C. Weseberg-Lund Gyden	3,5 ha	930 m ³	520 l/s
	Udløb ved Helsingørgade 23	4,7 ha	1.245 m ³	690 l/s
Scenarie 3	Udløb ved Helsingørgade 29	6,8 ha	1.800 m ³	1.000 l/s
	Udløb ved Helsingørgade 23	0,3 ha	80 m ³	45 l/s
	Udløb ved Helsingørgade 19	1,1 ha	295 m ³	165 l/s
Scenarie 4	Udløb ved C. Weseberg-Lund Gyden	3,5 ha	930 m ³	520 l/s
	Udløb ved Helsingørgade 29	3,3 ha	870 m ³	480 l/s
	Udløb ved Helsingørgade 23	0,3 ha	80 m ³	45 l/s
	Udløb ved Helsingørgade 19	1,1 ha	295 m ³	165 l/s

I bilag 1.9. side 21 anføres nedenstående økonomiske beregninger for hver løsning:

I følgende tabel er der angivet et prisoverslag for de fire scenarier.

Samlet prisoverslag	
Scenarie 1	720.000,- kr.
Scenarie 2	2.110.000,- kr.
Scenarie 3	1.769.000,- kr.
Scenarie 4	3.159.000,- kr.

I Spildevandsplan 2025 er det angivet, at man påtænker at udføre Scenarie 2, der efter disse oplysninger vil medføre en massiv fremledning af estimeret 1.245.000 liter skybrudsvand fra 4,7 ha opland over mine klienters ejendomme.

Det fremgår endog også af ovennævnte, at den valgte løsning ikke er den mest omkostningseffektive, idet scenarie 3, hvor der kun påregnes en fremledning over mine klienters ejendomme på estimeret 80.000 liter vand fra et opland på 0,3 ha er billigere.

---oOo---

Spildevandsplan 2025, der ikke endeligt er vedtaget, og det materiale, der er modtaget i forbindelse med forhandlingerne med Hillerød kommune og Hillerød Forsyning indeholder ingen begrundelse for, hvorfor man konkret har valgt den pågældende løsning.

Derudover fremgår det af BILAG 1., at der i hvert fald siden 2022, jf. henvendelse fra Hillerød Forsyning, Majken Nuka Jansen ved mail af 23. september 2022 har været arbejdet med et projekt, der omfattede "en rende i gaden og et rør under jorden, der skulle føre regnvandet igennem et filter og videre ud i Slotssøen".

Der er ikke redegjort nærmere for, hvorfor der ikke er arbejdet videre med en rørført løsning med ovennævnte indhold, og hvorfor en sådan løsning ikke er teknisk mulig. Der er ej heller modtaget dokumentation for, at en sådan løsning ikke skulle være rentable.

Derudover har der i forbindelse med de møder, der har pågået med Hillerød kommune og Hillerød Forsyning været drøftet en løsning med nedgravning af et 300Ø. Hertil blev det nævnt, at fredningen af brinken var en udfordring. Imidlertid er det ikke oplyst, hvorvidt man har undersøgt mulighederne hos fredningsmyndighederne.

Det ses blandt andet i Masterplan side 14 punkt.3.5, at Slots- og Kulturstyrelsen indgår i Styregruppen, og har vist positiv interesse for regnvandsprojektet med slotssøen som recipient.

COWI har oplyst overfor mine klienter, at en nedgravet løsning er teknisk mulig, hvilket ligeledes er bekræftet af WSP.

---oOo---

Kommunen er underlagt kravet om proportionalitet i forbindelse med udarbejdelse af spildevandsplaner. Det følger af forarbejderne til Miljøbeskyttelsesloven § 32.

Proportionalitetsprincippet er en grundlæggende retsregel, der kræver, at offentlige myndigheder kun træffer beslutninger, der er nødvendige for at opfylde lovens formål, og at indgrebene står i rimeligt forhold til det ønskede mål. I forbindelse med spildevandsplanlægning indebærer dette, at kommunens beslutninger skal være baseret på en konkret vurdering af nødvendighed og rimelighed.

Retspraksis, herunder MAD 2016.475 og MAD 2017.398, viser endvidere, at proportionalitetsprincippet anvendes som en retslig standard for at vurdere lovligheden af kommunens beslutninger i spildevandsplanlægning. Kommunen skal dokumentere, at beslutningerne er nødvendige for at opfylde lovens formål, og at de ikke medfører unødvendige byrder for de berørte parter.

Det er min opfattelse, at kommunen med Spildevandsplan 2025 går imod princippet om proportionalitet, da det ikke er dokumenteret, at beslutningen om det aktuelle skybrudsprojekt over mine klienters ejendomme er nødvendig for at opfylde lovens formål.

Dette dokumenteres ved, at der undervejs i forløbet er anvist en række øvrige og mindre indgribende foranstaltninger, og at der ikke er fremvist dokumentation for nødvendigheden, eller fremkommet en begrundelse for udførelse af skybrudsprojektet på mine klienters ejendomme.

Derudover så indebærer den pågældende løsning så voldsom en påvirkning, at midlet ikke står mål i forhold til formålet.

Man projekterer en løsning, der løber i åbent terræn ret ud fra den del af grunden, hvor der er projekteret opførelse af et hus. Som det fremgår af BILAG 1, og det tegningsmateriale, der er fremsendt er huset projekteret til at have indgangsparti ud fra foden af trappen, hvor skybrudsløsningen planlægges til at løbe åbent. Udledning af skybrudsvand, der karakteriseres som spildevand, jf. nedenfor, over grunden og i så tæt nærhed til den projekterede ejendom og indgangsparti medfører væsentlig gene for mine klienter, og

begrænser væsentligt de muligheder, der efterfølgende bliver på grunden, idet anvendelsesmulighederne, herunder gennemførelse af byggeprojektet i væsentlig grad vil blive forringet.

Det bemærkes, at mine klienter allerede har afholdt væsentlige omkostninger til projektering og byggemodning, og der er allerede på grunden piloteret og støbt fundament, samt udført kloakering, isolering af fundament og armeringsarbejder.

---o0o---

Der er desuden på intet tidspunkt dokumenteret, at det er nødvendigt at udføre en skybrudssikring i området. Der har ikke været problemer med oversvømmelser i gågaden efter, at de tilstoppede afløbsriste blev rensset i 2022, jf. redegørelsen i BILAG 1. Det er derfor ikke dokumenteret, at de tidligere udførte tiltag i form af en række afløbsriste i gågadens lavpunkt ikke fungerede hensigtsmæssigt eller optimalt.

Det fremgår endvidere af COWI-notatet, BILAG 1.10., at man udelukkende baserer beregninger på simulering af vandets strømning, og ikke på konkrete påvisninger af aktuelle problemer i området.

Afslutningsvis må det konkluderes, hvilket også er bekræftet på mødet den 25. april 2025, at løsningen på matr. 121a og 121b ikke er færdigprojekteret, og at arbejderne med separatkloakering er pågående, hvorfor der pt. er mulighed for at omprojektere uden at det væsentligt fordyrer projektet.

- *Kommunen anmodes om at redegøre for og dokumentere, at mindre indgribende foranstaltninger, f.eks. en rørført løsning ikke er teknisk eller økonomisk muligt i forhold til omkostningerne ved det påtænkte skybrudsprojekt.*

- *Kommunen anmodes om at redegøre for, hvilke undersøgelser man har foretaget i forhold til den eksisterende kloakering, og de afløbsriste, der hidtil har fungeret til afvanding af gågaden.*

HK's svar til 2):

Hillerød Kommune er enig i, at proportionalitetsprincippet skal overholdes i forbindelse med udarbejdelse af spildevandsplaner, og at det betyder, at skybrudsløsningen skal være nødvendig, og der skal vælges den mindst indgribende løsning.

Hillerød Forsyning har oplyst, at scenarie 1 ikke vil kunne sikre området mod oversvømmelse ved en 60 års regnhændelse, da vandmængderne ikke vil kunne bortledes tilstrækkeligt hurtigt. Dette vil medføre forhøjet vandstand og risiko for skader i de lavtliggende områder. Hillerød Forsyning har i den anledning henvist til COWIs notat af 24. april 2024.

Hillerød Forsyning har oplyst, at scenarie 3 og 4 er fravalgt, da det kræver en del terrænregulering ud for Helsingørsgade 19 og 29, som kan påvirke tilgængeligheden til disse ejendomme, og det kræver modsatrettet længdefald på gågade, jf. afsnit 6 i bilag 1.9. Scenarie 3 og 4 omfatter desuden anlæg på flere private matrikler, så der samlet set skal indgås aftaler med flere private lodsejere ved disse løsninger.

Ift. en rørført løsning har Hillerød Forsyning oplyst, at en nedgravet løsning skal have en meget stor rørføring for at kunne lede vand hurtigt nok væk fra gågaden, og at der ikke er plads i portåbningen i Helsingørsgade 23 til etablering af en nedgravet løsning. Derfor er denne løsning ikke mulig i praksis.

Det er Hillerød Forsynings vurdering, at scenarie 2 er den mindst indgribende løsning. Denne løsning omfatter skybrudssikring både ved Helsingørsgade nr. 23 og ved C. Wesenberg-Lunds Gyde.

På den baggrund er det Hillerød Kommunes vurdering, at der er taget højde for proportionalitet, det vil sige at, projektet er nødvendigt for at opfylde formål i tillæg nr. 2 til spildevandsplan 2018-21, omkostninger står i rimeligt forhold til de miljø- og samfundsmæssige omkostninger (se afsnit 3) og der er foretaget en relevant sammenligning med alternative løsninger og den valgte er samlet set den mest omkostningseffektive.

Hillerød Kommune bemærker i øvrigt ift. undersøgelse af eksisterende kloakering og afløbsriste, at det er besluttet i tillæg nr. 2 til spildevandsplan 2018-21 at separatkloakere midtbyen. Det skyldes, at den eksisterende fælleskloak ved kraftige regnhændelser har haft overløb til Slotsøen med opblandet husspildevand og regnvand. Ved at adskille regnvand fra husspildevand forhindres overløb. I forbindelse med separatkloakering er det desuden besluttet, at gågadedelen skal klimasikres op til en 60 års hændelse. Der er derfor ikke foretaget undersøgelser for at optimere den eksisterende fælleskloak.

3) Omkostningsbekendtgørelsens 5 % -regel:

Det står anført i Spildevandsplan 2025 side 62, at Hillerød Kommune har besluttet, at Hillerød Spildevand A/S kan vælge at anvende et højere serviceniveau ved brug af Serviceniveaubekendtgørelsen eller lave supplerende tiltag, der lokalt øger serviceniveauet ved brug af Omkostningsbekendtgørelsens 5% -regel.

Det blev anført under mødet den 17. marts 2025, at det omhandlede skybrudsprojekt på mine klienters ejendomme har hjemmel i ovennævnte bemyndigelse efter Omkostningsbekendtgørelsens 5% -regel, jf. BILAG 1.2.

Der fremgår ikke af Spildevandsplan 2025, at omhandlede skybrudsløsning opfylder betingelserne i Omkostningsbekendtgørelsens § 3, stk. 4.

• Kommunen bedes redegøre herfor, og dokumentere overholdelse af betingelserne, herunder særligt i forhold til Omkostningsbekendtgørelsens § 3, stk. 4, nr. 4 og 5.

HK's svar til 3):

Omkostningsbekendtgørelsen er forsyningens mulighed for at finansiere skybrudsløsninger som ligger over det almindelige serviceniveau. Hillerød Forsyning kan få dækket udgifter til skybrudsløsninger op til 5 % af de samlede anlægsomkostninger i et kloakeringsprojekt. Omkostningsbekendtgørelsen blev imidlertid vedtaget efter tillæg nr. 2 til Spildevandsplan 2018-21

Hillerød Forsyning oplyser, at skybrudsprojektet (scenarie 2) har estimeret skadesomkostninger på 7 mio. kr. baseret på en gentagelsesperiode på 50 år og en skrift 31-analyse fra 2017. Ankerbudgettet for hovedprojektet 'separatkloakering af Helsingørsgade og Torvet' er pr. juli 2024 estimeret til 59,4 mio. kr., hvor 5 % svarer til 3,0 mio.kr. Dette giver konservativt betragtet en samfundsøkonomisk nettogevinst (cost/benefit) for skybrudssikringen på (7-3) 4,0 mio. kr.

I bilag 1.9, estimeres omkostninger til etablering af den valgte skybrudssikring af Helsingørsgade til 2,1 mio.kr. Som ligeledes beskrevet i høringssvarets bilag 1.9 ville en anden relevant type tiltag være etablering af 2.175 m3 bassinvolumen, svarende til anlægsomkostninger på omkring 8 mio.kr. De beskrevne scenarier 1 til 4 er derfor selskabsøkonomisk omkostningseffektive.

Samlet set vurderer Hillerød Kommune, at projektet er i overensstemmelse med kravene i omkostningsbekendtgørelsen § 3, stk. 4.

4) Manglende vurdering af miljøpåvirkninger på de berørte matrikler

Spildevandsplan 2025 er omfattet af miljøvurderingspligt efter Miljøvurderingslovens § 8, stk. 1, nr. 1.

Imidlertid fremgår det ikke af Miljøvurdering af forslag til Spildevandsplan 2025 af 24. januar 2025, at der er foretaget en konkret vurdering af miljømæssige, herunder både fysiske eller juridiske konsekvenser for matrikel 121a og 121b, hvor skybrudsløsningen fysisk placeres.

Miljøvurderingsloven § 1, stk. 2, fastsætter formålet med miljøvurderinger, herunder at tage hensyn til sandsynlige væsentlige indvirkninger på miljøet, herunder faktorer som jordbund, landskab, materielle goder og menneskers sundhed.

Miljøvurderingsloven § 20 indeholder krav til miljøkonsekvensrapporten, som skal udarbejdes for projekter omfattet af loven. Rapporten skal blandt andet beskrive og vurdere projektets væsentlige direkte og indirekte virkninger på blandt andet jordbund, landskab, materielle goder og menneskers sundhed.

Krav om vurdering af lokale effekter findes dermed i miljøvurderingsloven § 1, stk. 2, som angiver de overordnede rammer for miljøvurderinger, og i § 20, som konkretiserer kravene til miljøkonsekvensrapporten. Disse bestemmelser sikrer, at lokale effekter på jordbund, landskab, materielle goder og menneskers sundhed skal vurderes, når de er relevante for det konkrete projekt – i dette tilfælde den pågældende skybrudsløsning.

Miljøvurderingen i Tillæg II og Spildevandsplan 2025 fokuserer udelukkende på effekter i recipienter som Slotssøen og Pøle Å. Der er ingen vurdering af den direkte fysiske, biologiske eller visuelle påvirkning af privat ejendom, herunder Helsingørsgade 23 (matr. 121a og 121b).

Det er min opfattelse, at Miljøvurdering af forslag til Spildevandsplan 2025 af 25. januar 2025 lider af en væsentlig mangel, idet den ikke opfylder betingelserne i Miljøvurderingslovens §§ 1 og 20.

Eksempler på relevante, men ikke behandlede forhold:

- *Ændrede overfladeafstrømningsmønstre på grunden (øget fugt, erosion, opblødning).*
- *Forringet anvendelighed af arealet (brug, adgang, æstetik).*
- *Risiko for forurening ved overfladevand fra befæstede arealer, som kan indeholde tungmetaller, PAH'er, olie og mikrobiologiske stoffer.*
- *Påvirkning af eksisterende drænforhold, bebyggelse eller anvendelse.*

- *Teknisk redegørelse for eventuelle risici ved anlægsarbejde eller langsigtede effekter.*
- *Belysning af alternativer, herunder muligheder for rørføring på offentligt areal eller mindre indgribende løsninger (f.eks. LAR-teknologier).*
- *Vurdering af miljøpåvirkningen i form af udledning af skybrudsvand og hverdagsregn (der defineres som spildevand, jf. nedenfor) i åbent forløb.*

Det er en forudsætning, at Miljøvurderingen indeholder ovennævnte beskrivelse og vurdering af den miljømæssige påvirkning ved gennemførelse af skybrudsprojektet på mine klienters ejendomme.

Dette er i modstrid med planens egne målsætninger om, at al regn- og spildevand skal håndteres miljø- og sundhedsmæssigt forsvarligt og bæredygtigt. Der mangler den grundighed i planlægning og hensyntagen, som planen ellers proklamerer i Spildevandsplan 2025, side 22.

Ligeledes er den projekterede skybrudsløsning i strid med de virkemidler, der anføres i Spildevandsplan 2025, side 23 for fastholde af sikker spildevandshåndtering. Det fremgår heraf, at virkemidler til opfyldelse er:

- *Bortlede spildevand i lukkede systemer, så det ikke kommer i kontakt med mennesker.*
- *Afløbssystemet skal således sikre gode hygiejniske og sundhedsmæssige forhold i forbindelse med bortledning og håndtering af spildevand.*
- *Eliminere og forebygge fejltilslutninger, så spildevand ikke ved en fejl udledes til vandløb eller søer.*
- *Eksisterende afløbssystemer vedligeholdes og renoveres, hvor der er behov.*
- *Prioritere bæredygtighed i samarbejdet med Hillerød Spildevand A/S, fx ved at vælge løsninger med mindst muligt klimaaftryk, at fremme brug af teknisk vand for at mindske drikkevandsforbruget og reservere areal til regnvandshåndtering mv.*

Særligt første punkt strider klart imod et projekt om udledning af skybrudsvand i åbent forløb.

---oOo---

Man har ikke i forbindelse med projektet, eller i den efterfølgende korrespondance med mine klienter ikke kunne fremlægge en konsekvens- og risikoanalyse for mine klienters ejendomme, herunder i forhold til

miljøpåvirkning. Dette til trods for, at der på mødet den 17. marts 2025, jf. BILAG 1 blev oplyst, at en sådan var udarbejdet, og at denne ville blive fremsendt.

Anmodning om materialet blev genfremsat på mødet den 25. april 2025, hvor det blev præciseret, at det primært var en konsekvens/risikoanalyse vedrørende den miljømæssige påvirkning, der blev efterspurgt. Det blev oplyst på mødet, at der ikke var udarbejdet en sådan vurdering for det pågældende skybrudsprojekt. Dette til trods for, at der på mødet den 25. april 2025 var enighed om, at skybrudsvand, og regnvand generelt betegnes som spildevand.

COWI har desuden anført i COWI-rapporten, at udledning af vand er væsentlig mindre end antaget i WSP-rapporten.

Der er altså modtaget divergerende oplysninger og usammenlignelige værdier, og det er ikke på det foreliggende grundlag muligt at vurdere, hvilke oplysninger, der er korrekte i forhold til de vandmængder, der påtænkes udledt på ejendommen.

---oOo---

Desuden følger det af Vejledning til bekendtgørelse om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4, punkt 2.1.1., at:

”Begrebet spildevand defineres i bekendtgørelsens § 4, stk. 1, og omfatter i princippet alt vand, der afledes fra beboelse, institutioner, virksomheder, bebyggelse i øvrigt, herunder jernbanearealer, og fra befæstede arealer. Begrebet omfatter dermed husspildevand fra private husstande, sanitært spildevand fra virksomheder og produktionsrelateret spildevand som f.eks. kølevand, filterskyllevand og spildevand opstået ved rengøring af maskiner og produktionsudstyr (industrispildevand). Regnvand fra tagarealer er også omfattet af definitionen på spildevand, uanset om det afledes via tagrende eller blot løber direkte af, f.eks. på et ubefæstet areal, jf. § 4, stk. 3, og kapitel 2.1.3.”

Ovennævnte dokumenter definitionen af det vand, der ønskes udledt over mine klienters ejendom som værende spildevand.

Det bemærkes i denne forbindelse, at mangler i Miljøvurderingen kan medføre et erstatningsansvar overfor myndighederne.

HK's svar til 4)

Miljøpåvirkning fra udløb til Slotssø er overordnet vurderet ifm. miljøscreening af tillæg nr. 2 til spildevandsplan 2018-2021. I miljøvurderingen til Spildevandsplan 2025 er der ikke foretaget yderligere vurderinger af de konkrete skybrudsprojekter på de pågældende matrikler.

Hillerød Kommune er enig i, at der skal foretages en miljøvurdering af det skitserede skybrudsprojekt. Henset til at dette ikke er sket i miljøvurderingen, vil forvaltningen foreslå, at der udarbejdes et tillæg til Spildevandsplan 2025, hvor der vil indgå en vurdering af det konkrete projekt efter miljøvurderingslovens regler.

Hillerød Kommune skal bemærke, at skybrudsløsningen ikke strider mod virkemidlerne i planen, og skybrudsløsninger kan etableres som overfladeløsninger, idet virkemidlerne er skrevet i forhold til håndtering af husspildevand med indhold af tarmbakterier. Regnvand / skybrudsvand håndteres ofte i åbne systemer, så som grøfter og regnvandsbassiner desuagtet, at tag- og overfladevand i

spildevandsbekendtgørelsen også er defineret som spildevand. Hillerød Kommune vil generelt gerne have regnvandsløsninger på overfladen, hvor de også kan have en rekreativ værdi.

I ordforklaringen til forslag til spildevandsplanen skelnes der mellem spildevand og regnvand. Virkemidlerne er derfor rettet mod husspildevand eller oplandet spildevand i regnvand. Skybrudsløsningen på Helsingørsgade 23 skal kun håndtere tag- og overfladevand, når det regner mere end regnvandskloakken kan håndtere (mere end en såkaldt 5 års hændelse).

5) Ekspropriation

Kommunen henviser til mulighed for ekspropriation med hjemmel i Miljø-beskyttelseslovens § 58. Dette er imidlertid ikke hjemlet, når:

- *projektet først fremgår af en forslagsfase uden tidligere godkendelse, og endnu ikke er vedtaget.*
- *der ikke foreligger konkret redegørelse for nødvendighed eller proportionalitet.*
- *planens miljømæssige forudsætninger for indgrebet ikke er til stede.*

Det er således min opfattelse, at der ikke i nærværende sag er hjemmel til at ekspropriere som følge af ovennævnte behandlede forhold.

Processen for ekspropriation ved spildevandsplaner er i øvrigt følgende:

Ekspropriation kan kun finde sted, hvis den er nødvendig for at gennemføre en spildevandsplan, der er vedtaget af kommunalbestyrelsen. Spildevandsplanen skal indeholde oplysninger om, hvilke ejendomme der skal afgive areal eller pålægges servitut, og den skal være i overensstemmelse med miljøbeskyttelseslovens krav.

Ifølge miljøbeskyttelsesloven § 58 og vandforsyningsloven § 40 er det kommunalbestyrelsen, der træffer beslutning om ekspropriation. Beslutningen skal være baseret på en vurdering af nødvendigheden og proportionaliteten af indgrebet.

Ekspropriation kan kun finde sted, hvis det er nødvendigt for at opfylde formålet med spildevandsplanen. Dette indebærer, at mindre indgribende alternativer skal være undersøgt og afvist.

Erstatning:

Udgangspunktet ved hel og delvis ekspropriation er fuld erstatning, jf. grundlovens § 73, samt miljøbeskyttelsesloven § 58. I forbindelse med fastsættelse af erstatningen i forbindelse med ekspropriation skal den berørte ejer som udgangspunkt stilles således, at ekspropriationen ikke fandt sted. Det er det økonomiske tab, der kan erstattes, herunder forspildte byggeomkostninger, og øvrige beviselige omkostninger.

Ved fastsættelse af erstatning, hvor der sker fuld ekspropriation, sker fastsættelse af erstatning som udgangspunkt til handelsværdien. Det bemærkes, at der er hjemme til at kræve såkaldt forventningsværdi. Dvs. hvis der er en berettiget forventning om, at ejendommen kan anvendes til et mere værdifuldt formål i fremtiden, kan dette indgå i erstatningsfastsættelsen.

Dette blev anerkendt i U.2005.590H, hvor Højesteret tog hensyn til forventningsværdien af en ejendom, der var udpeget til fremtidig byudvikling.

Hvis en eksproprieret grund ikke kan anvendes som forudsat, kan der endvidere være krav om fuld erhvervelse af ejendommen. Dette fremgår af retspraksis, hvor det er blevet understreget, at ekspropriation skal være nødvendig og proportional. Hvis en ejendom ikke kan anvendes som forudsat, kan det være nødvendigt at erhverve hele ejendommen for at opfylde formålet med ekspropriationen.

Erstatning fastsættes enten efter mindelig løsning med forsyningsselskabet, eller også ved fastsættelse af taksationsmyndigheder. Der ses ikke umiddelbart at være regler for, hvorledes en mindelig løsning kan udformes, og til hvilken værdi en ejendom skal værdiansættes.

Det kan i den forbindelse oplyses, at min klient pr. d.d. har afholdt mere end kr. 3.300.000 i projekterings- og byggeomkostninger. Derudover er ejendommen med matrikel nr. 121a beviseligt faldet i værdi som følge af det varslede projekt. Pt. kan det konstateres, at der er forskel i vurderingen fra før og efter projektet blev varslet med kr. 1.405.000,00, og det vurderes pt. ikke muligt at sælge grunden. Dette kan blandt andet dokumenteres, idet et købstilbud på grunden blev fremsendt af mægler den 14. april 2025, hvilket sidenhen blev annulleret kort tid efter, at oplysning om det varslede projekt var blevet givet til køber.

Ligeledes er der afholdt advokatombkostninger, der tillige udgør et tab, der skal erstattes.

HK's svar til 5):

Som tidligere nævnt er Hillerød Kommune enig i, at der på nuværende tidspunkt ikke er hjemmel til ekspropriation, og at der er en række juridiske forhold, der skal afdækkes nærmere, før et kommende plangrundlag kan udgøre hjemmelsgrundlaget for evt. ekspropriation.

6) Manglende inddragelse af berørt ejer samt overskridelse af forvaltningsloven

Kommunens eget beslutningstræ i masterplanens bilag foreskriver, at man i hvert enkelt delområde skal vurdere flere løsningsprincipper og tage hensyn til beboere og ejere i den detaljerede planlægning. Der foreligger ikke nogen rapport eller referat, hvor Helsingørsgade 23 og de nævnte matrikler er behandlet særskilt, trods indgrebets karakter, eller hvor mine klienter er inddraget i processen på rimelig vis.

I henhold til forvaltningslovens § 7 har myndighederne en vejledningspligt. Det medfører, at en myndighed har pligt til at vejlede borgere og andre berørte parter om deres rettigheder og pligter.

Det er min opfattelse, at Hillerød kommunen og Hillerød Forsyning ikke har givet tilstrækkelig information om konsekvenserne for mine klienter ved den pågældende spildevandsplan eller miljøvurdering. Der henvises til redegørelsen i BILAG 1, der klart dokumenterer, at Hillerød kommunen og Hillerød Forsyning ikke har iagttaget deres forpligtelse.

Det er min opfattelse, at Hillerød kommune og Hillerød Forsyning ifalder et erstatningsansvar på baggrund af mangelfuld vejledning, da min klient har lidt et retsligt tab ved fortsættelse af sit byggeprojekt, og at Hillerød kommune og Hillerød Forsyning mod bedrevidende har tilbageholdt essentielle oplysninger for mine klienter, der kunne have medført en begrænsning i tabet.

Hillerød kommune og Hillerød Forsyning er ligeledes underlagt forvaltningslovens § 9 om aktindsigt. Det medfører, at parter i en sag har ret til aktindsigt i dokumenter, der er relevante for sagen. Der er søgt om aktindsigt både overfor Hillerød kommune og Hillerød Forsyning vedrørende sagen, og disse anmodninger er kun delvist imødekommet.

Desuden medfører en forlængelse i svarfristene, at relevante oplysninger ikke er fremkommet tids nok til at blive inddraget i nærværende skrivelse. Dette medfører, at der må gives anledning til supplerende bemærkninger såfremt det skønnes nødvendigt i forbindelse med modtagelse af dokumenterne, der er søgt om aktindsigt i.

Det er ligeledes min opfattelse, at forvaltningslovens § 19 ikke er opfyldt, idet Hillerød Kommune ikke er fremkommet med en begrundelse for den afgørelse, der ligger til grund for det pågældende skybrudsprojekt. Afgørelser skal begrundes, og begrundelsen skal indeholde en henvisning til de relevante retsregler og en forklaring på, hvordan myndigheden er nået frem til sin afgørelse.

Det er min opfattelse, at Hillerød Kommune og Hillerød Forsyning i øvrigt har handlet i strid med en række bestemmelser i forvaltningsloven, og det overvejes pt. at indgive klage til Ombudsmanden for vurdering af det konkrete sagsforløb.

HK's svar til 6)

Hillerød Kommune har sendt et høringsbrev direkte til ejer af Helsingørsgade 23A+B, dateret 28. februar 2025 med en beskrivelse af skybrudsprojekt. Hillerød Kommune har efterfølgende haft møder med grundejer 17. marts, 5. april og 25. april 2025.

Ift. aktindsigt har Hillerød Kommune modtaget anmodning om aktindsigt d. 10 april 2025. Der blev i den forbindelse oprettet 2 aktindsigtsager med journal nr. 25/5455 (Vej) og 25/5466 (Miljø). I sag 25/5466 blev der meddelt fuld aktindsigt d. 15 april 2025, hvorfor den lovbestemte frist er overholdt. I sag 25/5455 orienterede kommunen d. 23 april 2025 om, at kommunen ikke kunne nå at behandle sagen inden for den lovbestemte frist, da der blev søgt aktindsigt i en lang tidsperiode. Efterfølgende gav kommunen d. 30. april 2025 efter påske fuld aktindsigt inden for den lovbestemte frist på 7 hverdage. Da der i begge sager er givet fuld aktindsigt, har Hillerød Kommune ikke undtaget nogle oplysninger.